

Zorgprogramma Optometrie in de eerste lijn in Midden-Brabant

1. Inleiding

Vanaf november 2020 kunnen huisartsen in Midden-Brabant patiënten met laag complexe oogproblematiek via ZorgDomein verwijzen naar de optometristen van Oogzorgpunt, in plaats van naar de oogarts in de tweede lijn. Inhoudelijk is dit initiatief ontwikkeld in samenspraak tussen oogartsen van het ETZ, huisartsen aangesloten bij PrimaCura en Oogzorgpunt. Het kent een tweeledige doelstelling, namelijk:

- De juiste zorg op de juiste plek: zorg daar verlenen waar die hoort en past. De optometrist met klinische ervaring is bevoegd en bekwaam om binnen de oogzorg in de eerste lijn snel de juiste diagnose te stellen.
- Verlaging van zorgkosten per patiënt: afname van verwijzingen van niet-complexe, planbare oogheekundige zorg naar de tweede lijn door taakherschikking middels optometrie in de eerste lijn.

Door de positieve ervaringen en evaluatie rondom het zorgprogramma zal het zorgprogramma optometrie in de eerste lijn voortgezet worden op meer structurele wijze in 2024. Dit is besloten in samenspraak met de zorgverzekeraars en de projectgroep.

2. Doel van het zorgprogramma

Het project kent een tweeledige doelstelling, namelijk:

- Verlaging van zorgkosten door zorgverschuiving: Een afname in verwijzingen van niet-complexe, planbare oogheekundige zorg naar de tweede lijn door taakherschikking middels optometrie in de eerste lijn.
- Met daarbij behoud van kwalitatief goede zorg, snel en dichtbij de patiënt: De optometrist is bevoegd en bekwaam om binnen de oogzorg in de eerste lijn snel de juiste diagnose te stellen.

Met dit project willen we de volgende voordelen realiseren.

Voor de patiënt:

- Zorg dichtbij
- Geen wachtlijsten
- Geen aanspraak op eigen risico
- Patiënten die een indicatie hebben voor de oogarts kunnen sneller terecht door het wegvallen van de groep die naar de optometrist wordt verwezen.

Voor de betrokken zorgaanbieder:

- Huisarts kan doorverwijzen in eerste lijn én houdt de regie op het zorgproces
- Meer uitdagende problematiek voor optometrist
- Oogarts kan zich richten op hoog complexe oogzorg waarvoor hij/zij is opgeleid
- Wachttijden en wachtlijsten voor de poli nemen af
- De samenwerking tussen huisartsen, oogartsen en optometristen wordt steeds beter.

3. Inzet optometristen en kwaliteitseisen

Door inzet van optometristen voorkomen we onnodige consulten in de tweede lijn. Optometristen van Oogzorgpunt hebben een afgeronde HBO opleiding (Bachelor degree). Ze zijn geregistreerd in het Kwaliteitsregister Paramedici en voldoen aantoonbaar aan de kwaliteitseisen op het gebied van diploma én kwaliteitseisen. Dit wordt uitgevoerd met een klinisch zeer ervaren optometrist (Karin Voorn), nieuwe medewerkers worden altijd begeleid door een klinisch zeer ervaren optometrist.

De kwaliteitsborging van het werk van de optometristen, ook op klinisch niveau wordt uitgevoerd door regelmatige casuïstiekbespreking tussen optometristen en oogartsen, mogelijkheid tot e-consultatie, werkzaam volgens vastgelegde protocollen.

Oogzorgpunt werkt vanuit 2 locaties (Tilburg en Waalwijk) in onze regio.

4. Werkwijze

Doelgroep

Dit project richt zich op alle patiënten die zich met onderstaande oogklachten melden bij de huisarts:

- Patiënten met niet-acute visus gerelateerde klachten vanaf 8 jaar (niet bekend zijnde met oogheeskundige problematiek).
- Patiënten met vlekken/flitsen.
- Patiënten met dubbelbeelden (monoculair).
- Patiënten met niet-acute / niet-visus gerelateerde klachten (irritatie, branderigheid, tranen, rood).
- Patiënten waarbij door de opticien een verhoogde oogdruk wordt geconstateerd.
- Patiënten met risico op Glaucoom (familiaal of hoge oogdruk, screening).
- Patiënten waarbij door de opticien cataract wordt geconstateerd (verdenking cataract) maar die zelf geen klachten ervaren.
- Patiënten met refractief gerelateerde problematiek die door de opticien niet op te lossen is.
- Patiënten waarbij een kleine verrichting uitgevoerd moet worden:
 - Anel (doorspoelen traanbuis).
 - Aanleggen oogdrukverband.
- Patiënten met onduidelijk advies vanuit opticien (onbegrijpelijke onderzoeksuitslagen die patiënt meeneemt naar de HA).
- Patiënt met grote mate van onzekerheid nav problematiek ogen.

Verwijzing naar optometrist in de eerste lijn

Huisartsen verwijzen patiënten met oogklachten (zie onder kopje doelgroep) altijd met een heldere vraagstelling via ZorgDomein naar Oogzorgpunt (één van beide locaties). De verwijzing betreft uitdrukkelijk een eenmalig consult met diagnostisch onderzoek, de verwijzend huisarts blijft hoofdbehandelaar en bepaalt beleid.

Wanneer een patiënt door zijn/haar huisarts verwezen wordt naar Oogzorgpunt, krijgt de patiënt via de verwijsbrief een duidelijke instructie mee over hoe hij/zij een afspraak in kan plannen bij Oogzorgpunt. Daarnaast neemt Oogzorgpunt zelf contact op met de doorverwezen patiënt (meestal nog dezelfde dag) als telefoonnummer en/of mailadres met de verwijzing worden meegestuurd. De toegangstijd is het aantal kalenderdagen tussen het moment dat een afspraak wordt gemaakt tot het moment van het eerste consult. We hanteren hierbij de volgende afspraken:

- regulier consult: < 5 werkdagen (maandag t/m vrijdag)
- spoed: dezelfde werkdag (maandag t/m vrijdag)

Protocollen

De optometrist doet gericht onderzoek om de vraag van de verwijzer te beantwoorden. Oogartsen en optometrist maken gezamenlijk protocollen voor alle ingangsklachten die de optometrist kan en mag behandelen binnen dit initiatief (zie opsomming onder doelgroep). Indien er bestaande protocollen zijn van OVN en NVvO, vormen deze uiteraard de basis voor de gezamenlijk te ontwikkelen protocollen. In deze protocollen wordt opgenomen wanneer de optometrist zelfstandig een vervolgonderzoek kan inplannen en wanneer een nieuwe verwijzing van de huisarts noodzakelijk is. De optometrist kan bij twijfel altijd een E-consult aanvragen bij de oogarts.

Registratie en terugkoppeling aan huisarts

De verwijzing via ZorgDomein komt binnen bij de optometrist. Er wordt een consult ingepland. De optometrist registreert patiënten- en onderzoeksgegevens in het Elektronisch Patiënten Dossier van Optoconnect. De optometrist zorgt altijd voor een digitale terugkoppeling via Edifact (verslaglegging onderzoek, uitvoering eventuele kleine verrichtingen, eventueel advies mbt medicatie of doorverwijzing naar tweede lijn) aan de verwijzer (huisarts).

Wijze van declareren

Oogzorgpunt kan zelf, onafhankelijk van de huisarts, via OptoConnect een optometrisch consult declareren bij PrimaCura. PrimaCura draagt zorg voor betaling op basis van het afgesproken tarief. Dit betekent dat PrimaCura per jaar financiële afspraken maakt met de verzekeraars. Het consult van de optometrist en de consulten van Oogzorgpunt (op verwijzing van de huisarts) valt onder de basisverzekering en niet onder het eigen risico van de patiënt.

5. Monitoring

Naast contractering en financiële afhandeling wil PrimaCura zich ook inzetten voor het opvragen van data op de vastgestelde indicatoren bij Oogzorgpunt en ETZ, het analyseren van en rapporteren over deze data. Op deze manier kunnen de ontwikkelingen met betrekking tot de inzet van Oogzorgpunt goed gevolgd blijven worden.

Er wordt 2x per jaar gerapporteerd op de volgende indicatoren:

1. Aantal consulten per maand bij Oogzorgpunt (per locatie)
2. Secundaire verwijzingen naar tweedelijns oogzorg
3. Wachtijd tweede lijn
4. Aantal nieuwe trajecten/DBC's
5. Casemix zorgproducten

Data op de indicatoren 1 en 2 wordt geleverd door Oogzorgpunt. Data op de indicatoren 3 t/m 5 wordt geleverd door het ETZ.

6. Scholing

De in de projectperiode vanuit dit initiatief georganiseerde scholingen voor huisartsen worden als erg waardevol ervaren door deze huisartsen. Deze scholingen (zowel fysiek als online) kunnen gecontinueerd worden door opname in de reguliere scholingsagenda die de medisch coördinator in overleg met een klankbordgroep van huisartsen jaarlijks maakt. De organisatie hiervan wordt vervolgens opgepakt door K&I van PrimaCura. Dit betekent dat de kostprijs wordt doorberekend aan de deelnemende huisartsen.

Om inhoud en periode van deze scholingen te bepalen, kan de coördinator vanuit PrimaCura jaarlijks in overleg treden met de voormalige projectgroep (bestaande uit twee oogartsen, twee huisartsen en een optometrist in de eerste lijn).